1. 106వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం 2023 లోని కీలక నిబంధనలను మరియు భారత రాజకీయాల్లో లింగ ప్రాతినిధ్యం కోసం దాని ప్రాముఖ్యతను చర్చించండి. దాని అమలు యొక్క సాధ్యాసాధ్యాలను విమర్శనాత్మకంగా అంచనా వేయండి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టం, 2014 ఒకప్పటి ఐక్య ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను రెండుగా విభజించింది, దీని ఫలితంగా కొత్త తెలంగాణ రాష్ట్రం మరియు అవశేష ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడ్డాయి. ఈ పునర్వ్యవస్థీకరణ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభ నిర్మాణం, స్థానం మరియు దాని పనితీరు మరియు శాసనసభ అజెండాను ప్రభావితం చేసింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభపై సానుకూల ప్రభావాలు:

1. కేంద్రీకృత అభివృద్ధి-ఆధారిత చట్టం:

- విభజన తరువాత రాష్ట్రాన్ని మళ్లీ నిర్మించాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది.
- రాజధాని అభివృద్ధి, మౌలిక సదుపాయాలు, పరిశ్రమలు, ఉపాధి వంటి అంశాలపై చట్టాలు రూపొందించబడ్డాయి.
- ఉదాహరణ: ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని ప్రాంత అభివృద్ధి ప్రాధికార సంస్థ (APCRDA) చట్టం.

2. పెరిగిన శాసన కార్యకలాపాలు మరియు ఆవిష్కరణలు:

- స్థానిక అవసరాలకు అనుగుణంగా పలు కొత్త, ప్రగతిశీల చట్టాలు రూపొందించబడ్డాయి.
- **ఉదాహరణ:** దిశా చట్టం (2019) — అత్యాచార కేసుల్లో వేగవంతమైన విచారణ మరియు కఠిన శిక్షలు.

3. సంక్షేమంపై ఎక్కువ దృష్టి:

- "నవరత్నాలు" పథకాల క్రింద పలు సంక్షేమ కార్యక్రమాలు ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి.
- **ఉదాహరణ:** అమ్మ ఒడి పథకం — పిల్లలను పాఠశాలకు పంపే తల్లులకు ఆర్థిక సహాయం.

4. ప్రజా చర్చ మరియు విధాన అవగాహన:

- "మూడు రాజధానుల బిల్లులు" వంటి వివాదాస్పద చట్టాలు ప్రజల్లో చర్చలకు దారి తీశాయి.
- దీని వల్ల శాసన ప్రక్రియలపై ప్రజా పర్యవేక్షణ, పారదర్శకత పెరిగింది.

5. సంస్థాగత స్వతంత్రత:

- రాష్ట్ర అవసరాలకు అనుగుణంగా కొత్త విశ్వవిద్యాలయాలు, సంస్థలు ఏర్పాటుచేసే చర్యలు ప్రారంభమయ్యాయి.
- దీనివల్ల స్థానిక ప్రాధాన్యతల ప్రకారం విధానాల రూపకల్పనకు అవకాశం లభించింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభపై ప్రతికూల ప్రభావాలు:

1. రాజధాని మరియు మౌలిక సదుపాయాల లోటు:

- విభజనతో శాశ్వత శాసనసభ భవనం లేకుండా పోయింది.
- వెలగపూడిలో తాత్కాలిక ఏర్పాట్లలో పూర్తి సౌకర్యాలు లేకపోవడం ఉత్పాదకతను ప్రభావితం చేసింది.

2. నిరంతర మార్పులు మరియు అంతరాయాలు:

- మౌలిక సదుపాయాలు మారడం, శాశ్వత సచివాలయం లేకపోవడం శాసనసభ కార్యకలాపాల కొనసాగింపుకు అంతరాయం కలిగించాయి.

3. వివాదాస్పద చట్టాలు మరియు రాజకీయ ఘర్షణ:

- మూడు రాజధానుల బిల్లు, APCRDA రద్దు బిల్లు వంటి బిల్లులు న్యాయ పోరాటాలకు మరియు రాజకీయ ధ్రువణతకు దారితీశాయి.
- గవర్నర్ బిల్లులకు ఆమోదం ఇవ్వడంలో ఆలస్యం చేయడం రాజ్యాంగపరమైన సమస్యగా మారింది.

4. న్యాయపరమైన జోక్యాలు:

- న్యాయవ్యవస్థ అనేక కీలక చట్టాల అమలును రద్దు చేసింది.
- ఇది శాసన సామర్థ్యాన్ని ప్రశ్నిస్తూ, పాలనలో జాప్యాన్ని సృష్టించింది.

5. అంతర్-రాష్ట్ర శాసనసభ సవాళ్లు:

- నీటి భాగస్వామ్యం, సంస్థలు మరియు వనరుల విభజనకు సంబంధించి తెలంగాణతో పరిష్కారం కాని సమస్యలు శాసనసభ సమయం మరియు శక్తిని దెబ్బతీశాయి.

ముందు:

1. శాశ్వత శాసనసభ భవన నిర్మాణం:

- ఆధునిక సౌకర్యాలతో కూడిన శాశ్వత అసెంబ్లీ సముదాయాన్ని నిర్మించడం అవసరం.

2. శాసన-కార్యనిర్వాహక సమన్వయం:

- చట్టం ప్రవేశపెట్టే ముందు చర్చించడానికి ప్రీ-లెజిస్లేటివ్ కమిటీలు ఏర్పాటు చేయాలి.

3. గవర్నర్ పాత్రపై రాజ్యాంగ స్పష్టత:

- సర్కారియా, పూంఛీ కమిషన్ సిఫార్సులను అనుసరించి గవర్నర్ స్వేచ్ఛా అధికారాలను పరిమితం చేయాలి.

4. శాసనసభ్యులకు సామర్థ్య నిర్మాణం మరియు చట్టపరమైన మద్దతు:

- చట్టరచన, రాజ్యాంగ అవగాహన, విధాన విశ్లేషణపై శిక్షణ ఇవ్వాలి.

5. అంతర్-రాష్ట్ర శాసనసభ సంభాషణ:

- తెలంగాణతో సంయుక్త కమిటీలను ఏర్పాటు చేసి వివాదాలను చర్చల ద్వారా పరిష్కరించాలి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టం, 2014 రాష్ట్ర శాసనసభను బహుముఖంగా ప్రభావితం చేసింది. సంస్థాగత, మౌలిక సవాళ్లతో పాటు ఇది కొత్త శాసన దృక్పథానికి అవకాశం కల్పించింది. నిర్మాణాత్మక బలహీనతలను అధిగమించి, శాసన సామర్థ్యాన్ని పెంచడం ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజల అభివృద్ధి ఆకాంక్షలకు తగిన శక్తివంతమైన శాసనసభను నిర్మించవచ్చు.

2. "అధికరణం 142 నిబంధనలు న్యాయ వ్యవస్థకు, కార్యనిర్వాహక మరియు శాసన వ్యవస్థలతో పోలిస్తే అధిక అధికారాన్ని కల్పించి అధికార అసమతుల్యతను సృష్టిస్తాయి." —— ఈ ప్రకటనను విమర్శనాత్మకంగా విశ్లేషించండి.

అధికరణం 142 ప్రకారం, సుప్రీంకోర్టుకు తన ముందు ఉన్న కేసుల్లో **"పూర్తి న్యాయం"** చేయడానికి అవసరమైన ఏ విధమైన ఆదేశాలు లేదా ఉత్తర్వులు జారీ చేసే అధికారం ఉంది. ఈ అధికారం ద్వారా కోర్టు చట్టపరమైన నిబంధనలకు మించిన ఆదేశాలను కూడా జారీ చేయగలదు.

అవును, అధికరణం 142 అధికార అసమతుల్యతను సృష్టిస్తుంది.

1. న్యాయవ్యవస్థ vs. శాసనసభ:

- **న్యాయపరమైన అతిక్రమణ:** అధికరణం 142 న్యాయవ్యవస్థ చట్టాలను పోలి ఉండే ఆదేశాలను జారీ చేయడానికి అనుమతిస్తుంది, ఇది శాసన పరిధిని ఉల్లంఘిస్తుంది.

  ఉదాహరణ: వినీత్ నారాయణ్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1996): చట్టపరమైన చర్య తీసుకోవలసిన విషయం అయినప్పటికీ, సుప్రీంకోర్టు CBIలో సంస్కరణలను నిర్దేశించింది.

- **న్యాయపరమైన చట్టాలు:** చట్టాలను రూపొందించడంలో పార్లమెంటు పాత్రను దాటవేసి, విధానాన్ని ప్రభావితం చేసే ఉత్తర్వులను కోర్టులు జారీ చేయవచ్చు.

  ఉదాహరణ: మినర్వా మిల్స్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1980): ప్రాథమిక హక్కులు మరియు DPSPల మధ్య సమతుల్యతను ప్రభావితం చేస్తూ రాజ్యాంగ నిబంధనలను కోర్టు కొట్టివేసింది.

2. న్యాయవ్యవస్థ vs. కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థ:

- **కార్యనిర్వాహక విధుల ఆక్రమణ:** అధికరణం 142 న్యాయవ్యవస్థ కార్యనిర్వాహక చర్యను నిర్దేశించడానికి వీలు కల్పిస్తుంది, కొన్నిసార్లు దాని రాజ్యాంగ సరిహద్దులను అతిక్రమిస్తుంది.

  ఉదాహరణ: ప్రకాష్ సింగ్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (2006): పోలీసు సంస్కరణల కోసం కోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశం కార్యనిర్వాహక వర్గం పరిధిని అతిక్రమించినట్లు భావించారు.

- **నిబంధనలను పాటించకపోవడం వల్ల కలిగే ప్రమాదం:** అధికరణం 142 కింద జారీ చేయబడిన ఉత్తర్వులు కార్యనిర్వాహకుడు వాటిని అమలు చేయడంలో విఫలమైతే ఉద్రిక్తతను సృష్టించవచ్చు, ఇది అధికార ఘర్షణకు దారితీస్తుంది.

  ఉదాహరణ: TN గోదావర్మన్ తిరుముల్పాడ్ v. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1997): అటవీ విధాన అమలుపై కోర్టు ఆదేశాలు కార్యనిర్వాహక విధాన రూపకల్పనతో ఘర్షణను సృష్టించాయి.

లేదు, అధికరణం 142 అధికార అసమతుల్యతను సృష్టించదు.

1. న్యాయ స్వాతంత్ర్యాన్ని కాపాడటం:

- **న్యాయవ్యవస్థకు సాధికారత కల్పించడం:** చట్టపరమైన నిబంధనలు సరిపోనప్పుడు కూడా న్యాయవ్యవస్థ న్యాయాన్ని నిలబెట్టగలదని అధికరణం 142 నిర్ధారిస్తుంది.

  ఉదాహరణ: ఎస్.ఆర్. బొమ్మై వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1994): రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల తొలగింపును సమీక్షించడం ద్వారా సమాఖ్యవాదాన్ని కాపాడటానికి కోర్టు అధికరణం 142ని ఉపయోగించింది.

- **దిద్దుబాటు యంత్రాంగం:** ఈ నిబంధన న్యాయవ్యవస్థకు చట్టపరమైన అంతరాలను సరిదిద్దడానికి వీలు కల్పిస్తుంది, నిర్దిష్ట చట్టాలు లేకపోవడం వల్ల న్యాయం నిరాకరించబడదని నిర్ధారిస్తుంది.

ఉదాహరణ: కె.కె. వర్మ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1954): చట్టం లేని చోట పరిహారం మంజూరు చేయడానికి కోర్టు అధికరణం 142ని ఉపయోగించింది.

2. కార్యనిర్వాహక మరియు శాసన చర్యలపై న్యాయ పర్యవేక్షణ:

- **తనిఖీలు మరియు బ్యాలెన్స్‌లు:** శాసనసభ మరియు కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థ వారి రాజ్యాంగ అధికారాలను అధిగమించకుండా చూసుకోవడం న్యాయవ్యవస్థ పాత్ర, దీనిని అధికరణం 142 సులభతరం చేస్తుంది.

  ఉదాహరణ: యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ అసోసియేషన్ ఫర్ డెమోక్రటిక్ రిఫార్మ్స్ (2002): నిర్దిష్ట చట్టం లేకుండా కూడా నేర చరిత్రలను తప్పనిసరిగా బహిర్గతం చేయడం వంటి ఎన్నికల సంస్కరణలను కోర్టు ఆదేశించింది.

- **పరిమిత శక్తి పరిధి:** అధికరణం 142 ని చట్టాలు చేయడానికి లేదా శాశ్వతంగా ఉపయోగించలేరు.

  ఉదాహరణ: రవీంద్ర కుమార్ వర్మ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (2014): తప్పుడు శిక్షకు పరిహారం చెల్లించాలని కోర్టు ఆదేశించింది, వ్యక్తిగత అన్యాయాన్ని పరిష్కరించడానికి తన అధికారాన్ని ఉపయోగించింది, విధానాన్ని రూపొందించడానికి కాదు.

చట్టపరమైన నిబంధనలు విఫలమైనప్పుడు న్యాయాన్ని నిర్ధారించడానికి న్యాయవ్యవస్థకు అధికరణం 142 ఒక అవసరమైన సాధనం. ఇది కార్యనిర్వాహక మరియు శాసనసభలతో ఉద్రిక్తతను సృష్టించగలదు, అయితే దీని ఉద్దేశ్యం న్యాయ స్వాతంత్ర్యాన్ని కాపాడుకోవడం, న్యాయం అందించడం. కోర్టు ఈ అధికారాన్ని న్యాయబద్ధంగా ఉపయోగించాలి, అధికారాల విభజనను సమతుల్యం చేయాలి మరియు ప్రభుత్వంలోని ఇతర శాఖల రాజ్యాంగ పాత్రలను ఉల్లంఘించకుండా చూసుకోవాలి. అందువల్ల, అధికరణం 142 అంతర్గతంగా అసమతుల్యతను సృష్టించదు కానీ న్యాయం యొక్క ప్రయోజనాల కోసం ఒక ముఖ్యమైన దిద్దుబాటు యంత్రాంగంగా పనిచేస్తుంది.

"రాజ్యాంగంలోని అధికరణం 142 సుప్రీంకోర్టుకు పూర్తి న్యాయం చేయడానికి అవసరమైన ఏ ఉత్తర్వునైనా జారీ చేయడానికి అధికారం ఇస్తుంది. ఇది న్యాయం, సమానత్వం మరియు మంచి మనస్సాక్షి ప్రయోజనాల కోసం కోర్టు వ్యవహరించడానికి వీలు కల్పించే అధికారం." జస్టిస్ పిఎన్ భగవతి చెప్పినట్లుగా, అధికరణం 142 ఉపయోగం కోసం మార్గదర్శక కాంతిగా ఉండాలి.